

"Kolory Polski" - Gidle

Wykonawcy:

Roman Perucki - organy
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Łódzkiej
Paweł Przytocki - dyrygent

Program:

Petr Eben - Fantazja I ze zbioru „Nedelni hudba” („Muzyka na niedzielę”)
Mieczysław Surzyński - Sonata d-moll op. 34
Antonín Dvořák - Serenada E-dur op. 22
Leoš Janáček - Suita na smyczki

Od organizatorów:

Świętując jubileusz, na tegorocznych „Kolorach Polski” mamy przyjemność gościć zdecydowanie więcej dużych zespołów i orkiestr. Nie obyłyby się więc bez występu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Łódzkiej, którą poprowadzi Paweł Przytocki, od sezonu 2017/18 dyrektor artystyczny zespołu. Jako solista wystąpi Roman Perucki, pedagog, koncertujący organista związany z Akademią Muzyczną w Gdańsku oraz bazyliką archikatedralną w Gdańsku-Oliwie. W jego dorobku artystycznym można znaleźć liczne nagrania muzyki François'a Couperina, Feliksa Nowowiejskiego i Jana Sebastiana Bacha.

W programie występu znalazły się dzieła późnego romantyzmu i europejskiego modernizmu. Twórczość organowa Mieczysława Surzyńskiego należy niewątpliwie do grona najwartościowszych w tym gatunku. Kompozytor umiejętnie łączy w niej zdobycze harmoniczne Richarda Wagnera, Johannes Brahmsa i Richarda Straussa. Choć Surzyński to dziś zapomniany twórca, żyjący w latach 1866–1924, był jednym z najważniejszych pedagogów warszawskiego Instytutu Muzycznego. W Sonacie d-moll prezentuje się jako doskonały znawca możliwości technicznych i brzmieniowych instrumentu. Zręcznym jej dopełnieniem będzie Fantazja I ze zbioru „Nedelni hudba” Petra Ebena, pełna żarliwości i buzujących emocji. Nie bez przyczyny czeskiego kompozytora porównuje się do Oliviera Messiaena, którego twórczość organowa pozostaje niedoścignionym wzorem dla wielu innych autorów.

Część z udziałem muzyków Orkiestry FŁ wypełni muzyka dwóch kompozytorów znad Wełtawy. Napisana w 1875 roku Serenada E-dur op. 22 pozostaje jednym z najchętniej wykonywanych utworów Antonína Dvořáka. Da się w niej usłyszeć wyraźne inklinacje kompozytora do przywoływania muzyki ludowej, która jednak nie przysłania lekkiej, jakby mozartowskiej faktury. W pięcioczęściowej strukturze na uwagę zasługuje zwłaszcza finałowe ogniwo, będące stylizacją żywiołowego tańca z Moraw. Natomiast Suita na smyczki, choć to dzieło młodzieńcze, zaledwie 23-letniego Leoša Janáčka, zdradza wiele charakterystycznych cech późniejszego warsztatu autora „Jenufy” – fascynację folklorem, dynamiczne, zapętłone fragmenty i bogatą harmonię.

Roman Perucki zagra na organach bazyliki Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Gidlach – wzniesionej w latach 1640–55 wczesnobarokowej świątyni, będącej jednym z najważniejszych ośrodków kultu maryjnego w archidiecezji częstochowskiej. Pierwszy instrument został wbudowany we wnętrze kościoła w XVII wieku i był autorstwa organmistrzów Błażeja i Tomasza z Krakowa. W

kolejnym stuleciu wzniesiono nowe organy, Wilhelma Schefflera, o które toczył się długi spór między wykonawcą a zlecającym renowację o. Augustynem Zaborowskim. Instrument, który znajduje się obecnie w kościele, pochodzi z 1926 roku i został zbudowany przez firmę Biernackich. Respektuje pierwotny układ głosów, zachowuje także oryginalną szafę z końca XVIII wieku, ale wprowadza nowe rozwiązania rejestrów. Najwięcej miejsca zajmują głosy fletowe i smyczkowe, co wynika z romantycznej tradycji budowy instrumentu.